

به‌بازارکردنی

چه‌مکی بازارکردن:

به‌بازارکردن یه‌کینکه له چالاکییه سه‌ره‌کییه‌کانی هه‌ر دامه‌زراوه‌یه‌ک، له‌پاستیدا پلانی سه‌ره‌کی بازارکردن بریتیه له پلانی یه‌که‌م که دامه‌زراوه‌کان ده‌بیت پێی ده‌ستپێکه‌ن، که به‌پێی ئه‌و پلانه ده‌توانریت چالاکییه‌کانی دیکه‌ی ئه‌و دامه‌زراوه‌یه‌ی که پێشتر ئاماژه‌مان پێکراوه پلانی بۆ دابنریت.

به‌بازارکردن چالاکیه‌کی کۆمه‌لایه‌تی و کارگیریه‌ی که هه‌موو تاکه‌کانی ناو رێکخراوه‌که پراکتیزه‌ی ده‌که‌ن، له‌کەسی یه‌که‌مه‌وه ده‌ست پێده‌کات تا ده‌گاته دوا ئه‌ندامی کۆمه‌لگا، بۆیه چالاکیه‌کی هه‌مه‌لایه‌نه و یه‌گرتوووه که ته‌نها به‌ تاکیک له رێکخراوه‌که‌دا سنووردار نییه، چالاکیی به‌بازارکردن پێویستی به‌ داتا و زانیاری ته‌واو دروست هه‌یه ده‌رباره‌ی بازار و به‌کاربه‌ر. بازارکردن له‌سه‌ر بنه‌مای زانیاری ته‌واو دامه‌زراوه‌ی زانیاری قوول و به‌رده‌وام و گشتگیر له‌ لایه‌ن و په‌هه‌نده‌کان، زانیاری که باس له پێداویستی و ئاره‌زووه‌ و ورده‌کانی به‌کاربه‌ران ده‌کات، سه‌لیقه‌ی ئه‌وان، مه‌یله‌کان، و خووه‌کانی کپین.

پیناسه‌ی به‌بازارکردن:

په‌ڕۆسه‌ی پلاندانان، جێبه‌جێکردن، نرخدانان، به‌فرو‌شکردن و دابه‌شکردنی بیرو‌که و کالا و خزمه‌تگوزارییه پێویسته‌کان بۆ ته‌واوکردنی په‌ڕۆسه‌ی ئالوگۆرکردن که ده‌بیته‌ هۆی تێرکردنی پێداویستییه‌کان و خواستی تاکه‌کان و گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌کانی رێکخراوه‌که.

توخمه‌کانی تیکه‌لکردنی بازارکردن:

یه‌که‌م / پلاندانان بۆ به‌ره‌م.

- ✓ دیزاینی به‌ره‌م (له‌ په‌ڕۆی شیوه، مۆدیل، کیش، قه‌باره، په‌نگ، تام، بۆن...)
- ✓ جو‌ره‌ها به‌ره‌م و هه‌مه‌چه‌شنکردن و ساده‌کردنه‌وه. -جیاوازی - قه‌توو به‌ندکردن و پاکه‌تکردن
- به‌رچاوپه‌روونی - خزمه‌تگوزاری و گه‌ره‌نتی.

دووهم / به‌فرو‌شکردن.

- ✓ فرو‌شتنی که‌سی.
- ✓ فرو‌شتنی نا که‌سی (پیکلام - په‌ره‌پێدانی فرو‌شتن - بلاو‌کردنه‌وه)

سێیه‌م / نرخ دانان.

- ✓ دیاریکردنی نرخه‌كان.
- ✓ دیاریکردنی هه‌موو جووره داشكاندنیک.
- ✓ قه‌رز، فرۆشتنی قیستی، و مه‌رجه‌کانی پاره‌دان.

چواره‌م / دابه‌شکردن.

- ✓ دابه‌شکردنی نافیزیکی (هه‌لێژاردنی سیاسه‌ته‌كان - شیوازه‌كان - ده‌رچه‌ی دابه‌شکردن)
- ✓ دابه‌شکردنی فیزیکی (هه‌لگرتنی به‌ره‌مه‌ ته‌واوه‌كان - پرۆسێسکردنی داواکاری گواستنه‌وه - كۆنترۆلكردنی كۆگا).

ئهو خه‌سه‌لته‌نه‌ی كه پێویسته له بازارکردن داهه‌بن بۆ په‌خساندنی ده‌رفه‌تی قازانج:

- گرنگیدان به كریاران: بیروكهی بازرگانى له ده‌وری كریاره‌كان و توانای پازیکردنیان بۆ كپین ده‌سورپێته‌وه.
- كه‌پان به‌دوای په‌زامه‌ندی كریار: له‌كاتی مامه‌له‌کردن له‌گه‌ڵ كۆمپانیاكان، كریاران به‌ سروشتی چاوه‌پروانی به‌دییه‌نانی ئاره‌زووه‌كانیان ده‌كهن و هه‌ست به‌ پازیبوون بكهن.
- ئاراسته‌کردنی چالاکییه‌كان به‌ره‌و گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌كان: له‌كاتی ده‌ستپێكردنی كاریكدا ئامانجه‌كان به‌ ئاستیک داده‌نریت، بۆیه تیمی بازارکردن هه‌ولده‌دات بۆ گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌ بنه‌رته‌یه‌یه‌كانی كۆمپانیاكه، وه‌ك به‌ده‌سته‌یه‌نانی قازانج جگه‌ له‌ دابینکردنی پێداویستییه‌كانی مرۆف.
- له‌به‌رچاوه‌گرتنی بازارکردن وه‌ك هونه‌ر و زانستیک له‌ هه‌مان كاتدا: به‌بازارکردن ئاماژه‌یه‌ بۆ ئهو لیها‌تووییه‌ی كه پێویسته له‌ ئه‌نجامدانی چالاکییه‌كان، و زانست ئاماژه‌یه‌ بۆ ئهو زانیاریانه‌ی كه نوینه‌رانی به‌شی بازارکردن ده‌بیت هه‌یانبیت.
- دروستکردنی ژینگه‌یه‌کی گونجاوی بازارکردن: ژینگه‌ی بازارکردن به‌زۆری كاریگه‌ری بارودۆخی ئابووری، سیاسی و ته‌كنه‌لوژی و لاتان له‌سه‌ره‌.

جۆره‌کانی به‌بازارکردن

به‌بازارکردنی به‌دریژایی سالان په‌ره‌ی سه‌ندوو، سه‌ره‌تا به‌ شیوه‌ی ته‌قلیدی له‌ریگه‌ی ته‌له‌فزیۆن و رادیۆ و رۆژنامه‌کانه‌وه‌ ده‌رکه‌وت، دواتر زیاتر به‌کارهینرا، ئه‌مه‌ش بووه‌ هۆی پێویستی په‌ره‌پیدانی له‌گه‌ڵ بوونی ئینتەرنێت و پیشکەوتنی ته‌کنه‌لۆژیا و زانست. ئه‌مانه‌ی خواره‌وه‌ گرنگترین جۆره‌ ناسراوه‌کانی بازارکردن:

یه‌که‌م / بازارکردنی نه‌ریتی: به‌بازارکردنی نه‌ریتی واته‌ په‌ره‌پیدانی برانده‌که‌ له‌ریگه‌ی که‌نال و ئامرازه‌کانی ئۆفلاين و یه‌که‌م جۆری به‌بازارکردنه‌ که‌ سه‌ره‌یه‌لدا، به‌و پێیه‌ی ده‌ستپه‌رگه‌یشتن به‌ زانیاری ئاسان نه‌بوو و بۆ هه‌موو که‌سێک به‌رده‌ست نه‌بوو، زۆربه‌ی کۆمپانیاکان به‌بازارکردنیان وه‌رگرت به‌ به‌کارهینانی ئامرازی ده‌ره‌کی وه‌ک وه‌ک ریکلامی چاپکراو. ته‌له‌فزیۆن و هتد.

دووه‌م / به‌بازارکردنی دیجیتالی: پێچه‌وانه‌ی به‌بازارکردنی ته‌قلیدییه‌، به‌و پێیه‌ی بنه‌مای ئه‌م جۆره‌ به‌بازارکردنه‌ له‌سه‌ر بنه‌مای به‌کارهینانی ته‌کنه‌لۆژیا و سو‌دوه‌رگرتن له‌ بوونی ئینتەرنێت، بۆ ئه‌وه‌ی پۆلیکی گه‌وره‌تری بینه‌ر له‌خۆ بگریت به‌هۆی ده‌ستگه‌یشتن به‌ ئاسانی بۆ زانیاری و خیرایی بلا‌وبوونه‌وه‌ی، وه‌ک به‌کارهینانی سۆشیال میدیا، ئیمه‌یل، مالمپه‌ر و ئه‌وانی تر.

سێیه‌م / به‌بازارکردنی ده‌ره‌کی: ئه‌م جۆره‌ به‌بازارکردنه‌ په‌یوه‌ندی به‌ گه‌یشتن به‌ خه‌لکه‌وه‌ هه‌یه‌ به‌ پشته‌بستن به‌ لیستی کرپینه‌کانیان یان له‌سه‌ر بنه‌مای ئاره‌زووه‌کانیان، که‌ له‌ ریگه‌ی سه‌ردانه‌کانیان بۆ مالمپه‌ر یان ئه‌کاوتته‌کانی ناو سایته‌کانی سۆشیال میدیا، وه‌ک به‌کارهینانی په‌یوه‌ندی یان ئیمه‌یلی نه‌خ‌وازاو، له‌گه‌ڵ... ئامانجی زیادکردنی هۆشیاری له‌ نیوان خه‌لکا کریان به‌ به‌ره‌م و خزمه‌تگوزارییه‌کانیان.

چواره‌م / به‌بازارکردنی ناوه‌پۆک: به‌بازارکردنی ناوه‌پۆک یه‌کنیکه‌ له‌و فۆرمانه‌ی که‌ له‌ به‌بازارکردنی دیجیتالییه‌وه‌ سه‌ره‌له‌ده‌ات پرسیا‌ره‌ باوه‌کان.

پینجه‌م / به‌بازارکردنی ده‌نگه‌ده‌نگ: ئه‌م جۆره‌ مارکیتینگه‌ په‌یوه‌سته‌ به‌ سو‌د وه‌رگرتن له‌ تازه‌کردنه‌وه‌ی ناوه‌پۆکی دا‌هینه‌رانه‌ و پرو‌داوه‌ کارلیککاره‌کان و کاریگه‌ره‌کان له‌ کۆمه‌لگادا بۆ ناساندنی به‌ره‌مه‌کانیان به‌ خستنه‌پرووی هه‌ندیک له‌و بابه‌تانه‌ وه‌ک به‌شیک له‌ په‌یامه‌که‌ که‌ ئاراسته‌ی کریانان بکریت و دروستکردنی وشه‌ی ده‌م به‌بازارکردن یان فیدیۆ کلیپ بۆ پشته‌گیریکردنی برانده‌که‌.

بازارکردنی وه‌رزشی

چه‌مکی به‌بازارکردنی وه‌رزشی:

بوارى وه‌رزشى سه‌ره‌پای ئه‌وه‌ی چالاکیه‌کی کۆمه‌لایه‌تی وکولتووورییه که خزمه‌ت به ئامانجه‌کانی چیژوه‌رگرتن و کات به‌سه‌ربردن و ته‌ندروستی ده‌کات، هه‌روه‌ها لایه‌نی به‌کاربه‌ر و ئابووری و ئه‌و ده‌ستکه‌وتانه‌ی که له ئه‌نجامی وه‌رزشه‌وه دینه ئاراوه، و به‌شداریکردن له چالاکیه وه‌رزشییه‌کان کاریه‌گری ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی هه‌یه.

به‌بازارکردنی وه‌رزشی چیه:

به‌بازارکردن کرداریکی ئالۆزه، به‌بازارکردنی وه‌رزشیش ئالۆزتره، هۆکاره‌که‌ی ئه‌وه‌یه که به‌بازارکردنی وه‌رزشی هه‌ندیک تایبه‌تمه‌ندی هه‌یه که به‌ره‌می وه‌رزشی تایبه‌ت ده‌کات به‌و پێیه‌ی به‌ره‌میکی نامه‌عنه‌وی و به‌رجه‌سته‌یه و هه‌مه‌جۆری زۆری هه‌یه، و پروداوی وه‌رزشی ته‌نها ئه‌وه‌یه که بینه‌ران ده‌یانه‌وێت ببینن له کات و ساتی دیاریکراودا. هه‌روه‌ها بوارى وه‌رزشى ته‌وه‌ره‌کانی لایه‌نگیری و لیبۆرده‌یی و ئاژاوه‌گیڕانی یاریگا‌کان په‌یره‌و ده‌کات. هه‌موو ئه‌م تایبه‌تمه‌ندیانه وایان کرده بوارى وه‌رزشى دیارتریته‌ له بواره‌کانی تردا، هۆکاری گرتن له پرۆسه‌ی بریاردان له پرۆسه‌ی به‌بازارکردنی وه‌رزشی و فرۆشتنی به‌ره‌مه وه‌رزشییه‌کان، بۆیه پێویسته ریگی و ئامرازی هه‌مه‌چه‌شنه‌ی کارگیری به‌کاربێت له به‌رپه‌ربردن و به‌بازارکردنی وه‌رزشدا و پێویستیان به‌ تیگه‌یشتن له بارودۆخی ئابووری و کۆمه‌لایه‌تی کۆمه‌لگا‌کان.

پێناسه‌کانی به‌بازارکردنی وه‌رزشی نه‌مانه‌ی خواره‌وه له‌خۆده‌گرن:

- باتشیرۆف (1999) به‌بازارکردن به‌م شیوه‌یه پێناسه کردوه: "چالاکیه‌کی کۆمه‌لایه‌تی-مرۆیی-ژیا‌نییه که ئامانجه‌که‌ی تیرکردن و به‌دییه‌تانی پیداو‌یستی و ئاره‌زووه‌کانی تاکه‌که‌سه‌که له‌ریگه‌ی ئه‌نجامدانی کاره‌کانی ئالوگۆرکردن که خۆی ده‌بینیته‌وه له فرۆشتنی به‌ره‌م به‌کریار و به‌دییه‌تانی ئاره‌زووه‌کانی."

تایبه‌تمه‌ندییه‌کانی به‌بازارکردنی وه‌رزشی

- 1 - بوارى وه‌رزشى بواریکی تیروته‌سه‌له، به‌و پێیه‌ی کاریه‌رییه‌که‌ی له که‌سه‌یکه‌وه بۆ که‌سه‌یکی تر ده‌گۆریت، ئه‌گه‌ر دوو که‌س ئاماده‌ی یارییه‌ک بن، جیاوازییان هه‌یه له دیاریکردنی ئاسته‌که‌یدا، بۆیه زه‌حمه‌ته بۆ بازرگانانی وه‌رزشی پێشبینی کاریه‌ری خه‌لک له‌سه‌ر یارییه‌کان بکات.

- 2- زۆر بهی هاندهران دۆخی تیه که دهگه رینه وه بۆ دوا یاری، دواتر قه بارهی بینه ران کاریگه ری له سه ر ده بیته، و به م شیوه یه ش کاریگه ری له سه ر دۆخی فرۆشتنی بلیته كان ده بیته.
- 3- هاندهران له پرووی سۆزداریه وه وابه سته ی ئه و تیه پانه ن که پشتگیریه ان ده که ن وبۆیه ئه و کاله بازارگانیانه ی که ناو و لۆگۆی تیه که یان له سه ره قبول ده که ن بۆ ئه وه ی هاوسۆزی خۆیان له گه لیدا نیشان بدن.

بنهما و نامراز و تاییه ته ندی و شیوازه کانی به بازاركردنی وهرزشی:

یه که م: بنهماکانی به بازاركردنی وهرزشی:

سه رکه وتنی بواری به بازاركردنی وهرزشی له بواری دام وده زگا وهرزشییه كان له چوارچیه ی ئه و گۆرانکارییه سیاسی و ئابووریانه ی دیت که جیهان به گشتی پیدا تیه په رده بیته و به تاییه تی هاتنه پیشه وه ی کۆمپانیا گهروه كان و بانکه كان له به به که رتی تاییه ت کردنی دام وده زگا وهرزشییه كان، له سه ر ئه م بنهمایه چه ندين بناغه و بنهما ی به بازاركردنی وهرزشی دانراوه که بریتین له:

- 1- بازارگانی وهرزشی له سه ر بنهما ی بوونی بازاریکه گه وره سه ره کی.
- 2- بوونی تیوری به بازاركردنی وهرزشی، توێژینه وه ی بازار، سیسته می زانیاری، و ئامانجیکه بازاركردن.
- 3- بوونی به ره مه یک له پیشه سازی وهرزش، ستراتیه ییه کانی نرخ، سیاسه تی دابه شکردن، وکاره کانی بۆ پیشخسته نی پیشه سازی وهرزش.
- 4- بوونی پرۆگرامی پیشکه وتوو له بواری وهرزش و په یوه ندی وهرزشی و پراگه یانندن.

دووه م: نامرازه کانی به بازاركردنی وهرزشی:

نامرازه کانی به بازاركردنی وهرزشی بریتین له:

- 1- داها تی بلیته یارییه كان.
- 2- مافی ریکلامی به بازاركردن.
- 3- په خشی ته له فزیۆنی.
- 4- مۆله تی به کاره یانی لۆگۆ.
- 5- دروست کردنی دیاری و یادگارییه كان.
- 6- بلاوکراره و بولیتینی تاییه ت.
- 7- ریکلامکردن له سه ر جلوه به رگی یاریزانان

سێیه‌م: تاییه‌تمه‌ندی به‌بازارکردنی وهرزشی:

تاییه‌تمه‌ندییه‌کانی به‌بازارکردنی وهرزشی بریتین له:

1- نا ماددی بوونی وهرزش: لێرده‌دا مه‌به‌سته ئه‌وه‌یه: بینه‌ر که‌ راسته‌وخۆ به‌شداری بۆنه‌ وهرزشیه‌که‌ ده‌کات وئهم تێروانینه‌ جیاوازانه‌ ئه‌وانه‌ن که‌ بریاره‌کانی کرینی داها‌توو سه‌باره‌ت به‌و چالاکییه‌ وهرزشیانه‌ دیاری ده‌که‌ن.

2- پێشبینی و چاوه‌پروانی: یه‌کیکه‌ له‌ شته‌ باوه‌کان له‌ وهرزشدا، پێشبینی نه‌کردنی ئه‌نجامه‌که‌، وه‌ک هه‌ر تییکی تر سه‌رده‌که‌وێت، به‌بێ گوێدانه‌ میژوو و ئاست و ئه‌نجامه‌کانی، چه‌ندین هۆکار هه‌ن که‌ ده‌توانن کاریگه‌ری له‌سه‌ر ئه‌نجامی یارییه‌که‌ هه‌بێت، وه‌ک هۆکاره‌ ده‌روونیه‌کان، وه‌کو بارگرانی ده‌روونی، یان هۆکاره‌ ته‌کنیکیه‌کان، وه‌ک پێکانیک بۆ یه‌کیکه‌ له‌ یاریزانه‌کان بۆ ئه‌وه‌ی دلتیا بینه‌ له‌وه‌ی که‌ ئه‌نجامه‌که‌ پێشبینی نه‌کراوه‌.

3- په‌یوه‌سته‌ به‌ کاتی دیاریکراو: به‌ره‌می وهرزشی ناتوانریت له‌ دوا‌ی ئه‌و پۆژه‌ی که‌ بۆنه‌ وهرزشیه‌که‌ ئه‌نجام ده‌دریت بفرۆشریت، له‌ راستیدا ده‌بیت فرۆشته‌که‌ پێش پو‌ودا‌وی وهرزشی ئه‌نجام بدریت بۆ ئه‌وه‌ی به‌رژه‌وه‌ندی کریار مسۆگه‌ر بکریت و به‌م شیوه‌یه‌ به‌ره‌مه‌که‌ بفرۆشریت.. بۆ بۆ نمونه‌ یارییه‌که‌ که‌ راسته‌وخۆ په‌خش بکریت ده‌توانریت باشتر بخریته‌ بازاره‌وه‌، به‌جۆریکه‌ که‌ پێژه‌ی به‌شداری گشتی زیاد بکات وده‌بیته‌ هۆی زیادبوونی پێژه‌ی قازانجیش به‌ هه‌مان شیوه‌، به‌لام ئه‌گه‌ر یارییه‌که‌ دوا‌ی ئه‌وه‌ی له‌ کاتیکی جیاوازدا تۆمارکرا، په‌خش بکریت، ئه‌مه‌ ده‌بیته‌ هۆی که‌مبونه‌وه‌ی پێژه‌ی قازانج.

4- په‌یوه‌ندی سۆزداري: ئاماژه‌یه‌ به‌ راده‌ی چه‌زی خه‌لک بۆ وهرزش، له‌ ناوه‌راستی هه‌شتاکان هه‌ندیکه‌ لیکۆلینه‌وه‌ له‌سه‌ر راده‌ی گرنگیدانی خه‌لکی ئه‌مریکا بۆ وهرزش ئه‌نجامدرا، لیکۆلینه‌وه‌کان پشتراستیان کرده‌وه‌ که‌ 95%ی خه‌لکی ئه‌مریکا هۆگری وهرزشن به‌ شیوه‌که‌ له‌ شیوه‌کان، چ له‌ پێگه‌ی خۆیندنه‌وه‌، گه‌توگۆکردن، سه‌یرکردن، گوێگرتن یان به‌شداریکردن

5- به‌کارهێنانی گشتی و پۆلی کۆمه‌لایه‌تی: لیکۆلینه‌وه‌ ئه‌مریکیه‌کان پشتراستیان کردۆته‌وه‌ که‌ 94%ی بینه‌ران که‌ به‌شداری یارییه‌کان ده‌که‌ن، لانیکه‌م له‌گه‌ل که‌سیکی دیکه‌دا ئاماده‌ ده‌بن، و چیژ وهرگرتنیشیان زۆر کاریگه‌ری له‌سه‌ر چیژی که‌سانی تر هه‌یه‌، بۆیه‌ له‌م سالانه‌ی دوا‌یدا کۆمپانیاکان گرنگیان پێده‌دات له‌ هاندانی ئاماده‌بوونی گروپ.

چوارهم / شیوازه‌کانی به‌بازارکردنی وه‌رزشی:

1 - فرۆشتنی (که‌سی) به‌ره‌میکی وه‌رزشی: پرۆسه‌ی به‌بازارکردن له‌رێگه‌ی چه‌ند هه‌نگاوێکه‌وه‌ ئه‌نجام ده‌دریته‌، له‌وانه‌ فرۆشتنی که‌سی ئه‌م به‌ره‌مه‌، وه‌ک فرۆشتنی یاریزانیک یان فرۆشتنی مافی په‌خشی ته‌له‌فزیۆنی و هتد، ئه‌و پرۆسه‌یه‌ به‌مه‌به‌ستی به‌ده‌سته‌ینانی ئامانجیک یاریکاروه‌ که‌ ئه‌ویش بریتیه‌ له‌ به‌ده‌ست هه‌ینانی قازانج، کێ کپاری خزمه‌تگوزارییه‌که‌ یان به‌ره‌مه‌که‌یه‌، دامه‌زراوه‌یه‌که‌ یاخود که‌سیکه‌ یان کرمپانیاو بانکه‌کان ... هتد.

2 - پرۆسه‌ی بلاوکردنه‌وه‌ و ئاگادارکردنه‌وه‌ له‌ به‌ره‌می وه‌رزشی: پرۆسه‌ی بلاوکردنه‌وه‌ یان ئاگادارکردنه‌وه‌ په‌رنگه‌ پێشوه‌خته‌ پاره‌ بدریته‌، و ئامانجی ئاماده‌کردنی میتشک و ده‌روونی کپاره‌ بۆ وه‌رگرته‌ی به‌ره‌مه‌که‌، و له‌م بواره‌ش بلاوکردنه‌وه‌ و میدیا پۆلیکی به‌رچاو ده‌گێرن له‌ به‌بازارکردنی به‌ره‌مه‌کان.

3 - به‌ره‌ودان به‌ فرۆشتن: شیوازه‌یکه‌ به‌بازارکردنی وه‌رزشییه‌ ئامانج له‌م پرۆسه‌ی چالاککردنه‌، به‌و پێیه‌ی ئاراسته‌ی کپیار ده‌که‌ن بۆ کپینی کالایه‌ک یان به‌ره‌میکی دیاریکاروه‌ و هه‌ندیک سوود به‌ کپیار ده‌به‌خشن وه‌ک که‌مکردنه‌وه‌ی نرخ به‌ کپینی دوو ئامییری (Mualti Gym) به‌ نرخیکه‌ دیاریکاروه‌ و ئامییریکی تر که‌ به‌ خۆپایی ده‌فرۆشریته‌.

4 - په‌یوه‌ندی گشته‌ی و پۆلی له‌ پرۆسه‌ی ناساندن و به‌بازارکردنی به‌ره‌می وه‌رزشی: په‌یوه‌ندییه‌ گشته‌یه‌کان پۆلی هه‌یه‌ له‌ به‌بازارکردن، به‌و پێیه‌ی به‌ ئاوینه‌یه‌ک داده‌نریته‌ بۆ دامه‌زراوه‌ یان ریکخراوه‌، پۆله‌که‌ی که‌متر نییه‌ له‌ کاتی سازدانی پێشانگه‌ و ئه‌نجامدانی کۆنفرانس که‌... هاندانی فرۆشتنی به‌ره‌م یان خزمه‌تگوزارییه‌که‌.

هه‌ندیک له‌ پێپۆزان به‌سه‌ر دوو شیوه‌دا دابه‌شی ده‌که‌ن:

فۆرمی یه‌که‌م: به‌بازارکردن له‌گه‌ل وه‌رزش، که‌ تینیدا وه‌رزش ئامرازیکه‌، یان ئامرازیکه‌ بۆ ئه‌و دامه‌زراوه‌یه‌ی که‌ به‌ره‌میکی وه‌رزشی به‌ره‌م ناهه‌یتیت، لێرده‌دا وه‌رزش ئامرازیکه‌ بۆ گه‌یشتن به‌ ئامانجه‌ بازارگانیه‌کانی دامه‌زراوه‌که‌، نمونه‌ی ئه‌مه‌ش بریتیه‌ له‌ سپۆنسه‌ری وه‌رزشی، که‌ له‌سه‌ر بئه‌مای سوودی هاوبه‌شی نیوان دامه‌زراوه‌که‌ و سپۆنسه‌ره‌که‌، و رێگه‌ به‌ به‌کاره‌ینانی لۆگۆی کۆمپانیاکانی وه‌ک کۆمپانیاکی کۆکاکۆلا ده‌دات.

فۆرمی دووهم: به‌بازارکردن له‌ وه‌رزشدا، که‌ بریتیه‌ له‌ به‌کاره‌ینانی شیوازه‌کانی به‌رپه‌وه‌بردنی بازارکردن له‌لایه‌ن دامه‌زراوه‌ وه‌رزشییه‌کانه‌وه‌ که‌ له‌ دامه‌زراوه‌ ئابوورییه‌کاندا به‌ره‌م ده‌هێنرێن، وه‌ک

به بازارکردنی چالاکییه وهرزشییه کان و به بازارکردنی یاریزانان، ئامرازه کان، ئامیره کان، و جلو به رگی وهرزشی.

لیکچونی زۆر له نیوان ئەم دوو فۆرمه دا هه یه و هه ندیک جار ناتوانریت جیا یان بکریته وه بو سه رکه وتنی پرۆسه ی به بازارکردنی وهرزشی له دامه زراوه وهرزشییه کان.

ئهو هۆکارانه ی کاریگه رییان له سه ر به بازارکردنی وهرزشی هه یه:

1 - پله ی پیشکه وتنی ته کنه لوژی و شارنشینی، خزمه تگوزاری په یوه ندیییه کان، و ئینته رنیت، که له ریگه یه وه ده توانریت زانیاری دروست له سه ر یاریزانان و یارییه کان به ده سته به یئریت و ئەمه ش یارمه تیده ریکی ئەرینی ده بیته.

2 - جووری وهرزشه که و راده و پله ی جه ماوه رییه که ی، و به پر سه که ده بیته ئەمه له به رچاو بگریته، وهرزشه کانی وهک تۆپی پی له به رازیل زۆر به ناوبانگن، له کاتی کدا تۆپی پی ئەمریکی له ئەمریکا سه رسه خته، هه روه ها شه ری گا له... ئیسه پانیا، و هتد...

3 - سیستمی سیاسی و ئابووری ولاتان، جیاوازی هه یه له نیوان ولاتیکی گه شه سه ندوو و ولاتیکی پیشکه وتوو، وه ولاتیکی سیسته می ئابووری ئازاد ده گریته به ر و ولاتیکی دیکه سیسته می ئابووری فه رمانده یی په یره و ده کات، وهک چین و هتد.

4 - سه روشتی کۆمه لگا و فه لسه فه ی وهرزشی تیایدا (کالا، خزمه تگوزاری).

5 - شوهرشی ته کنه لوژی و زانیاری و په یوه ندیییه کان.

6 - هه لسه وکه وتی به کار به ر.

- داها ت.
- شوینی نیشه جیبوون.
- ته مه ن.
- په روه رده.
- ریژه ی هاوسه رگیری.

بواره‌کانی پیشه‌سازی وهرزش:

بواره‌کانی پیشه‌سازی وهرزشی به چه‌ند توخمیک دیاری ده‌کړین:

- 1) به‌بازارکردنی یاریزانان له رینگه‌ی بریکاری یاریزانه پیشه‌گه‌ره‌که‌وه ئه‌نجام ده‌دریت، به‌و پنییه‌ی ئالوگۆرپی یاریزان یه‌کیکه له بازارگانیکردن ئه‌مه‌ش له سه‌ر چه‌ند یاسا و ستانداردیک وه‌ستاوه:
 - أ- پینگه‌ی یاریزان (هیرشبه‌ر، به‌رگریکار، یان گۆلپاریز).
 - ب- ته‌مه‌نی له خوار (28) ساله‌وه به‌ نرخیک و سه‌روو (28) سال به‌ نرخیک تر.
 - ج- له‌شجوانی ته‌ندروستی...
 - د- دۆخی ده‌روونی و ده‌مارگیری و هاوسه‌نگی ده‌روونی و بیروباوه‌ری هزری.
 - ه- رپژهی ئه‌و ئه‌و پیکانانه‌ی که به‌رکه‌وته‌ی بووه و شوین و راده‌ی دوورکه‌وته‌وه‌ی له یاریگا.
 - و- ژماره‌ی ئه‌و گۆلانه‌ی له ماوه‌ی دوو وهرزی رابردوودا تۆماری کردووه.
 - ز- ژماره‌ی ئه‌و ئاگادارکردنه‌وه یان ده‌رکردانه‌ی که له ماوه‌ی دوو وهرزی رابردوودا.
 - ح- پشکینی پزیشکی ته‌واو، راده‌ی نه‌خۆشی تووشبوون یان خوین.
 - ط- توانای به‌رپوه‌بردنی یاریگا له‌گه‌ل هاوړپیکانی و بینین و ئاراسته‌کردنی له یاریگا.
- 2) ئاماده‌کاری به‌بازارکردن و به‌رنامه‌ی راهینانی وهرزشی، وه‌ک ئه‌وه‌ی زانراوه که راهینانی وهرزشی له‌سه‌ر بنه‌مای زانستی و رپسای په‌روه‌رده‌یی بنیات نراوه و نه‌بووه‌ته هه‌رپه‌مه‌کی و بووه‌ته بواری ئاماده‌کاری و به‌رنامه‌ی راهینان.
- 3) به‌بازارکردن له‌بواری خۆراکی وهرزشیدا بواریکی جیاوازه له دنیای به‌بازارکردنی وهرزشی به‌تایبه‌تی سه‌باره‌ت به‌ خواردن و خواردنه‌وه بۆ وهرزشوانان.
- 4) به‌بازارکردنی ته‌کنه‌لوجیای که‌ره‌سته‌ی وهرزشی.
- 5) به‌بازارکردنی شوینه‌کان بۆ مه‌شقرکردنی وهرزش، که یه‌کیکه له پیداوپنییه‌ سه‌ره‌تاییه‌کان بۆ مه‌شقرکردن.
- 6) مافی په‌خشی رادیو و ته‌له‌فزیونی.
- 7) داها‌تی فرۆشتنی بلیتی یارییه‌کان به‌ بینه‌ر.
- 8) ریکلامی کۆمپانیا له‌سه‌ر ئامیر و جلو به‌رگی یاریزانان.
- 9) پۆسته‌ر و بلاوکه‌راوه و گۆقاری یانه‌کان. دانانی ریکلام له‌سه‌ر دیواری دامه‌زراوه وهرزشییه‌کان.
- 10) به‌بازارکردنی پیداوپنییه‌کانی له‌شجوانی و ته‌ندروستی.

سپۆنسەری وەرزشی

سپۆنسەری وەرزشی و فۆرمەکانی بە پێی دیدگای (ستێپانقا - ۲۰۰۶)

ستێپانقا (2006) لە کتییی (بازاركردنی وەرزشی، که له ساڵی 2006 له مۆسکۆ بڵاوکراوەتەو) ئاماژە بەو دەکات، که بریتیه له سپۆنسەرکردن له رێگه‌ی دامه‌زراوه، کۆمپانیا، یان که سانیکه‌وه ئه‌نجام ده‌دریت که توانای دارایی بالاییان هه‌یه و ئه‌رکیان سپۆنسەرکردن یان ده‌سته‌به‌رکردنی پێداویستی، یان گواسته‌وه‌ی یاریزانه‌کانه له پالێوانیتیه نیوده‌وله‌تی و جیهانیه‌کان له یارییه تاکه‌کان یان به‌کۆمه‌ل، که ئه‌م سپۆنسه‌رییه له رێگه‌ی گرێبه‌ستیکه‌ی فه‌رمی نیوان فیدراسیۆنی وەرزشی په‌یوه‌ندی‌دار و کۆمپانیاکان ئه‌نجام ده‌دریت.

جۆره‌کانی سپۆنسه‌ر بۆ له‌ بواری وەرزشی بریتیه له:

□ سپۆنسه‌ری سه‌ره‌کی:

ئه‌م جۆره بریتیه گرێبه‌ستیه کۆمپانیا وه‌ک سپاسنسه‌ری سه‌ره‌کی بۆ فیدراسیۆنه‌ وەرزشییه‌کان که مافی کۆمپانیاکه ده‌دات که ناوی خۆی به‌کاربه‌نینیت بۆ بڵاوکردنه‌وه‌ی ریکلامکردن له کاتی پالێوانیتیه‌که‌دا به‌شیوه‌ی سه‌ره‌کی، بۆنموونه (کۆمپانیاى کۆکاکۆلا) سپۆنسه‌ری سه‌ره‌کی (FIFA) یه که پروداوه جیهانییه ده‌قوزیتیه‌وه، وه‌ک مۆندیاله‌کان.

□ سپۆنسه‌ری فه‌رمی

له‌و شوێنه‌ی که مافیکی هاوشیوه‌ی مافی سپۆنسه‌ری سه‌ره‌کی به‌ده‌ست ده‌هێنیت، به‌لام که‌متر له‌ چه‌ندایه‌تیدا، به‌و پێیه‌ی سپۆنسه‌ری فه‌رمی ده‌رفه‌ته‌که‌ ده‌قوزیتیه‌وه‌ بۆ به‌ده‌سته‌هێنانی ئه‌و بانگه‌شه‌یه‌ی به‌ره‌م هێنراوه به‌کارهێنانی هه‌ندیک له‌و ده‌سته‌واژانه‌ی که له‌سه‌ر شاشه‌ی ته‌له‌فزیۆن راده‌گه‌یه‌نرین، وه‌ک خوارده‌وه‌که.

□ سپۆنسه‌ری خزمه‌تگوزاری

ئه‌مه ئه‌و سپۆنسه‌ریه که خزمه‌تگوزاری تاییه‌ت بۆ پروداویکی وەرزشی پێشکه‌ش ده‌کات، وه‌ک پالێوانیتیه‌ی تۆپی پێی ئه‌فریقا، که کۆمپانیاى (Egypt Air) یان کۆمپانیاى (Omega Watches) خزمه‌تگوزاریه‌کان له‌ریگایه‌نه‌وه‌ پێشکه‌شی جهماوه‌ر و به‌شداربووان ده‌کریت.

به‌بازارکردنی وهرزشی

یاسای یاری دادپه‌روه‌رانه‌ی دارایی (قانون اللعب المالي النظيف)

(UEFA Financial Fair Play Regulations)

یاسای یاری دادپه‌روه‌رانه‌ی دارایی یاسایه‌که له‌لایه‌ن یه‌کیتی تۆپی پێی ئه‌وروپا جیبه‌جی ده‌کریت، ئامانجی یه‌کسانکردنی داهاات و خه‌رجیه‌کانه‌ بۆ هه‌موو ئه‌و یانانه‌ی که به‌شداری له‌ پالنه‌وانی کیشوه‌ری یه‌کیتی ئه‌وروپا ده‌کهن، بۆ ئه‌وه‌ی توشی هه‌یج جو‌ره‌ کورته‌هینانیکی دارایی له‌ بودجه‌که‌یاندان نه‌بن. و هه‌ولده‌دات یانه‌کان ئه‌و قه‌رزانه‌ بده‌نه‌وه‌ که تووشی ده‌بن، به‌مه‌ش وا ده‌کات یانه‌کان تووشی شکستی دارایی و هه‌رس هه‌ینان نه‌بن.

په‌شنووسی یاساکه له‌ سالی ۲۰۰۹ له‌لایه‌ن ده‌سته‌ی به‌په‌روه‌به‌ری یه‌کیتی تۆپی پێی ئه‌وروپاوه‌ پێشکه‌شکرا کاتیکی میشل پلاتینی سه‌رۆک بوو، دواتر له‌ وهرزی ۲۰۱۱-۲۰۱۲ هه‌وه‌ که‌وته‌ بواری جیبه‌جیکردنه‌وه‌.

به‌پێی ئه‌م یاسایه‌ یانه‌یه‌ک که خه‌رجیه‌کانی له‌ داهااته‌که‌ی زیاتر بێت، سزای یه‌کیتی ئه‌وروپای به‌سه‌ردا سه‌په‌نراوه‌، که له‌ بریتیه‌ له‌ سه‌رزهنشتکردن (ئاگادارکردنه‌وه‌) ده‌ست پیده‌کات تا ده‌گاته‌ دوورخستنه‌وه‌ی له‌ به‌شداریکردن له‌ پێشبرکێکان.

له‌ یاساکانی یاری دارایی دادپه‌روه‌رانه‌دا ها‌توووه‌ که یانه‌که‌ بۆی نییه‌ زیاتر له‌ داهااته‌که‌ی خه‌رج بکات، خه‌رجیه‌کانی (نوژهن کردنه‌وه‌ و په‌ره‌پیدانی یاریگا و ژێرخانی وهرزشی) له‌م یاسایه‌ به‌ده‌رن، له‌ کاتیکیدا هه‌موو مووچه‌کان، چ بۆ یاریزانان بێت یان فه‌رمانبه‌ران، و باقی ئه‌و خه‌رجیه‌یانه‌ی که بریتین له‌ به‌رپه‌وه‌بردنی... چالاکیه‌کانی تۆپی پێی له‌خۆده‌گریت.

ئامانجی یاساکه:

- 1 - دابین کردنی سه‌لامه‌تی و نه‌زاهه‌ت له‌ پێشبرکێکانی یه‌کیتی ئه‌وروپا.
- 2 - باشتکردنی توانای ئابووری و دارایی یانه‌کان و زیادکردنی شه‌فافیه‌ت و متمانه‌پێکردن.
- 3 - که‌مکردنه‌وه‌ی فشار له‌سه‌ر مووچه‌ و بری گواستنه‌وه‌ و که‌مکردنه‌وه‌ی کاریگه‌ری هه‌لاوسان.
- 4 - هاندانی و به‌ره‌هه‌ینان له‌ که‌رتی وهرزشی و ژێرخانی له‌ بۆماوه‌یه‌کی درێژخایه‌ن.
- 5 - گه‌یاندنی یانه‌کان بۆ ئاستیکی دارایی هاوشیوه‌ بۆ ئه‌وه‌ی بتوانن رکا به‌ری بکه‌ن.

6 - هاندانی یانه کان بۆ کارکردن له سه ر بنه مای داها تی خۆیان،

7 - په ره پیدانی ژێرخانی یانه کان بۆ دا بین کردنی یاری گای گونجاو و سه لامه ت بۆ یاریزانان وه انده ران.

برگه کانی یاسای یاری دادپه روه رانه ی دارایی

- 1 - هیچ یانه یه ک ناتوانیت قه رزاری یانه یه کی تر بیت.
- 2 - یوفا بۆ دوو وه رزی یه که م چاودێری بابته داراییه کانی یانه کان ده کات، به م شیوه یه ش ورده ورده کورته پێنانه که که مده بیته وه:
 - نابیت قه رزه کان له وه رزی ۲۰۱۱-۲۰۱۲ له ۴۵ ملیۆن یۆرۆ زیاتر بن.
 - نابیت قه رزه کان له وه رزی ۲۰۱۲-۲۰۱۳ له ۳۰ ملیۆن یۆرۆ زیاتر بن.
 - نابیت قه رزه کان له وه رزی ۲۰۱۳-۲۰۱۴ له ۱۵ ملیۆن یۆرۆ زیاتر بن.
 - وه رزی ۲۰۱۴-۲۰۱۵، نابیت هیچ قه رزی له سه ر بیت واته ده گاته خالی سفر (هاوسه نگ).
- 3 - ئەم یاسه قه رزی په ره پیدان و نوژن کردنه وه ی ژێرخانی وه رزشی و وه به هێنان ناگرته وه.

سزاکانی سه ره پێچی یاسای یاری دادپه روه رانه ی دارایی

ئه گه ر هه ر یانه یه ک یاساکانی یاری دارایی دادپه روه رانه پێشیل بکات، یه کیتی ئه وروپا رێوشوینی پێویست ده گرته به ر، ئەم رێکارانه ش له هه موو حاله ته کاندایسپلینی نین، له وانه یه به دانانی نه خشه رێگایه ک بیت بۆ ئەوه ی یانه که له قه یرانه کانی ده ربجیت و له قه رزه کانی رزگاری بیت له ماوه ی دیاریکراودا.

سزاکان به م شیوه ن:

- ئاگادارکردنه وه.
- سه رزه نشتکردن.
- غه رامه کردن واژۆ بکه.
- لێپیرینی خال.
- راگرته ی داها تی به شداریکردن له پێشبرکێکانی ئه وروپا.
- قه ده غه کردنی ناووسینی یاریزانی نوی له پێشبرکێکانی یوفا.

- سنووردارکردنی ژماره‌ی یاریزانانی ناو تۆمارکراو له پالنه‌وانیته‌یه‌کانی ئه‌وروپا "ئهمه له‌گه‌ڵ پاریس سان‌جی‌رمان و مان سیتی روویدا".
- قه‌ده‌غه‌کردنی به‌شداریکردن له پالنه‌وانیته‌یه‌کانی ئه‌وروپا له ئیستادا یان له داها‌توویه‌کی نزیکا "له‌گه‌ڵ میلان روویدا".
- وه‌رگرتنه‌وه‌ی یه‌کیک له وده‌ست کهوت وپالنه‌وانیته‌یه‌ی که‌به‌ده‌ستی هه‌یناوه.

ئهو یانانه‌ی که به‌هۆی سه‌رپه‌چیکردنی یاری داد‌په‌روه‌رانه‌ی داراییه‌وه سزا دراون:

ناوی یان	جۆری سزا
انجی - روسیا 2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردنی 2 ملیۆن یۆرۆ، له‌ئێ‌ی‌اندا 1 ملیۆن راگرتنی داها‌ت. • که‌مه‌کردنه‌وه‌ی لیسته‌که‌ بۆ 22 یاریزان. • دیاریکردنی موچه‌ی تیه‌یه‌کان بۆ یه‌ک وهرز
جلطة سراي - ترکیا 2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردنی 200 هه‌زار یۆرۆ. • دیاریکردنی موچه‌ی تیه‌یه‌کان بۆ یه‌ک وهرز
روبین کازان - روسیا 2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردن به‌بری 6 ملیۆن یۆرۆ، له‌ئێ‌ی‌اندا 3 ملیار راگرتنی داها‌ت. • که‌مه‌کردنه‌وه‌ی لیسته‌که‌ بۆ 21 یاریزان. • تیچووی گرنیه‌سته‌کردن دیاری بکه‌. • دیاریکردنی موچه‌ بۆ دوو وهرز
پاریس سان جیرمان - فرانس 2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردن به‌بری 60 ملیۆن یۆرۆ. • راگرتنی 40 ملیۆن له داها‌ت. • که‌مه‌کردنه‌وه‌ی لیسته‌که‌ بۆ 21 یاریزان. • تیچووی گرنیه‌سته‌کردن دیاری بکه‌. • دیاریکردنی موچه‌ بۆ دوو وهرز.
مانشستر سیتی - إنجلترا 2013-2014	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردن به‌بری 60 ملیۆن یۆرۆ. • راگرتنی 40 ملیۆن له داها‌ت. • که‌مه‌کردنه‌وه‌ی لیسته‌که‌ بۆ 21 یاریزان. • تیچووی گرنیه‌سته‌کردن دیاری بکه‌. • دیاریکردنی موچه‌ بۆ دوو وهرز.
مانشستر سیتی - إنجلترا 2019-2020	<ul style="list-style-type: none"> • قه‌ده‌غه‌کردنی به‌شداریکردن له پێشپه‌رکی‌کانی ئه‌وروپا بۆ ماوه‌ی دوو وهرز • غه‌رامه‌کردن به‌بری 30 ملیۆن یۆرۆ
میلان - إيطاليا 2017-2018	<ul style="list-style-type: none"> • قه‌ده‌غه‌کردنی به‌شداریکردن له پێشپه‌رکی‌کانی ئه‌وروپا بۆ ماوه‌ی یه‌ک وهرز.
مارسیلیا - فرانس 2019-2020	<ul style="list-style-type: none"> • غه‌رامه‌کردنی به‌بری 3 ملیۆن یۆرۆ • داشکاندنی 15% له‌سه‌ر قازانجی به‌شداریکردنی ئه‌وروپا • که‌مه‌کردنه‌وه‌ی ریزبهندی یاریزانانی ئه‌وروپا بۆ 23 یاریزان له‌بری 25 یاریزان